

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

HT, JHT Sinikka Niitynperän toiminta Riitta ja Jorma T. Suomisen säätiön tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 6.10.2021

Päätöksen diaarinumero: PRH/1513/10000/2021

Asian vireilletulo

Riitta ja Jorma T. Suomisen säätiön sr Patentti- ja rekisterihallitukselle (PRH) antaman vuosiselvityksen yhteydessä PRH:n säätiövalvonta on kiinnittänyt huomiota säätiön tilinpäätökseen. Säätiövalvonnan esitettyä korjauskehotuksen asiassa, säätiön tilintarkastaja Niitynperä oli 19.5.2021 antanut säätiön puolesta vastauksen asiassa. Tilintarkastusvalvonta on tämän jälkeen esittänyt oma-aloitteisesti Niitynperälle selvityspyynnön hänen suorittamasta tilintarkastuksesta ja hänen toiminnastaan tilintarkastajana.

Tilintarkastajan selvitys

Niitynperä on antanut tilintarkastusvalvonnalle 4.8.2021 ja 10.8.2021 selvitykset asiassa.

Tilintarkastajan mukaan säätiön kirjanpito on tehty vuosia perinteisesti paperimuotoiseen kirjanpitolohkoon. Tilinpäätös on laadittu kyseiseen tilikirjaan ja siihen on merkitty allekirjoitukset ja tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä.

Säätiö on täydentänyt tilinpäätöstä toimintakertomuksella. Jokaiselta vuodelta on laadittu niin sanottu puhtaaksikirjoitettu tuloslaskelma ja tase. Tilinpäätös ei ole sisältänyt liitetietoja, mutta tilintarkastajan mukaan mitään olennaista oikean ja riittävän kuvan saamiseksi ei ole jäänyt ilmoittamatta.

Tilintarkastaja on tarkastanut tilinavausluvut kirjanpitolohkosta ja vertailuvuoden luvut ovat olleet luettavissa samasta asiakirjasta eli paperisesta kirjanpitolohkosta. Tilinpäätös on ollut kokonaisuutena suppea, mikä on johtunut säätiön toiminnan vähäisyydestä eikä olennaisia asioita ole jäänyt tilintarkastajan käsityksen mukaan esittämättä.

Tilintarkastuskertomuksessa viitataan sidotun tilikirjan sisältämään allekirjoitettuun tilinpäätökseen, johon tilintarkastaja on tehnyt myös tilinpäätösmerkinnän.

Tilintarkastaja toivoo, että kun arvioidaan tilintarkastajan toimintaa tilintarkastuslain ja hyvän tilintarkastustavan perusteella, huomioidaan säätiön vähäinen koko ja toiminta. Tilintarkastaja toteaa, että tarkastustoimenpiteet on tehnyt huolellisesti ja tarpeelliset tarkastustoimenpiteet on suoritettu.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT, JHT Sinikka Niitynperälle huomautuksen.

Perustelut

Tilintarkastuslain (TTL) 3 luvun 5 §:n 2 momentin tilintarkastuskertomuksessa on annettava lausunto täyttääkö tilinpäätös lakisääteiset vaatimukset. Saman säännöksen 5 momentin mukana tilintarkastajan on huomautettava tilintarkastuskertomuksessa, jos säätiön vastuuvollinen on rikkonut säätiötä koskevaa lakia. Säätiölain (SäätiöL) 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain (KPL) ja säätiölain säännösten mukaisesti.

Kirjanpitolain 3 luvun 1 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen, 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman, 3) varojen hankintaa ja niiden käyttöä selvittävän rahoituslaskelman, jos kirjanpitovelvollinen on suuryritys tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö sekä 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä olevat tiedot (liitetiedot). Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilintarkastuskertomuksen 31.1.2021 lausunnossa todetaan, että säätiön tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot, vaikka liitetietoja ei ole laadittu. Näin ollen tilintarkastuskertomuksessa on ilmeinen asiavirhe. Lausunnossa esitetään edelleen, että säätiön tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset, vaikka tilinpäätöksestä puuttuvat kirjanpitolain 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaiset vertailutiedot eikä tilinpäätöstä ole laadittu siten, että tilinpäätösasiakirjat olisivat selkeitä ja niistä muodostuisi yhtenäinen kokonaisuus. Tilintarkastuskertomuksen lausunto on vakiomuotoinen eikä tilintarkastuskertomus sisällä lisätietoa taikka huomautusta.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että Niitynperän antama tilintarkastuskertomus ei täytä asetettuja vaatimuksia. Niitynperä on menetellyt tilintarkastuslain 4 luvun 3 §:n edellyttämän hyvän tilintarkastustavan vastaisesti.

Seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon tilintarkastuslain 10 luvun 7 §:ssä mainitut seikat. Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos tilintarkastajan menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus.

Niitynperän menettely liittyy tilinpäätöksen tarkastamiseen (TTL 3:1), tilinpäätöstä koskeviin normeihin, tilintarkastuskertomuksen antamiseen (TTL 3:5) sekä tilintarkastajan tehtävien suorittamiseen ammattitaitoisesti, rehellisesti, objektiivisesti ja ammatillinen kriittisyys säilyttäen sekä huolellisesti yleinen etu huomioon ottaen (TTL 4:1). Näihin vaatimuksiin nähden tilintarkastajan moitittavaa menettelyä ei voida pitää vähäisenä. Koska moitittava menettely on tapauksessa kuitenkin ollut taloudellisesti vähämerkityksellistä, lautakunta katsoo, että huomautus on riittävä seuraamus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 3 luku 1 ja 5, 4 luku 1 ja 3 §, 7 luku 3, 5 §, 8 luku 1 §, 10 luku 7 §, säätiölaki (487/2015) 5 luku 1 § 1 momentti, kirjanpitolaki (1336/1997) 1 luku 4 b §, 3 luku 2 §, kirjanpitoasetus (1339/1997) 2 luku, VNA pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (1753/2015).

Valitusoikeus

HT, JHT Sinikka Niitynperällä on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinta- oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (puheenjohtaja), Jussi Heiskanen (varapuheenjohtaja), Ari Ahti, Antti Fredriksson, Teija Laitinen, Riikka Rannikko, Silja Leino, Elina Stråhlman, Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta
Pekka Pajamo
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Jaakko Mikkilä
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta

Liite

Valitusosoitus